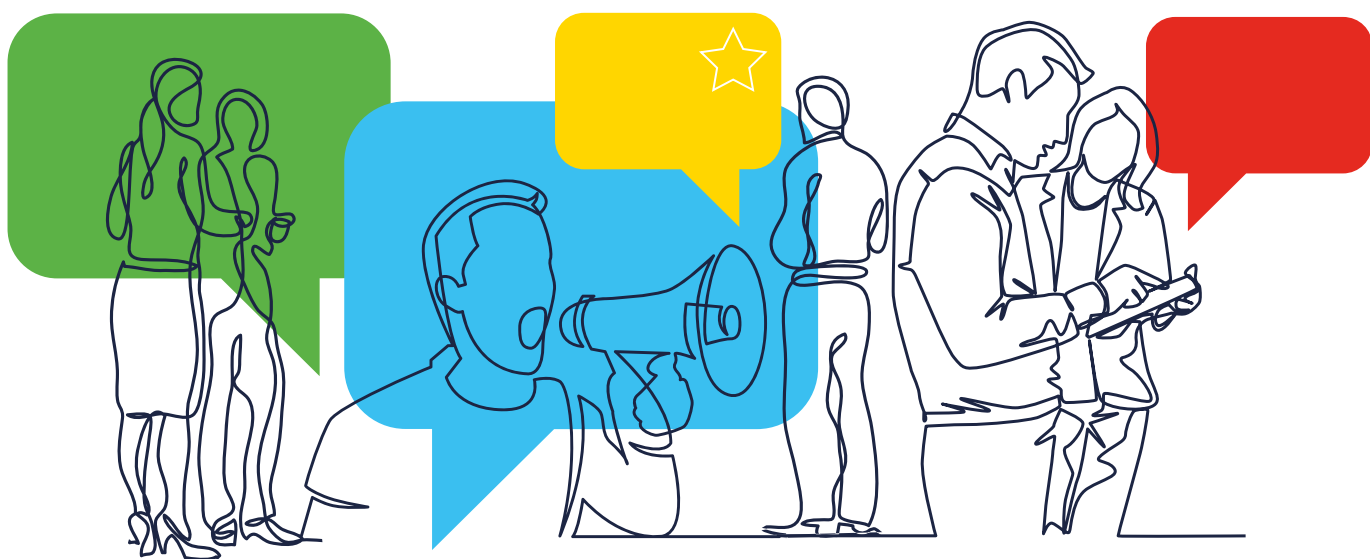

EIROPAS PILSONU INICIATĪVAS FORUMS

END THE CAGE AGE (BASTA ANIMALI IN GABBIA)

MĀCIETIES – PĀRRUNĀJIET – SAZINIETIES - LŪDZIET PADOMU

| SATURA RĀDĪTĀJS

Iniciatīva	3
Kampaņa	5
Kampaņas ietekme	11

1

Iniciatīva

Eiropas pilsoņu iniciatīva “End the Cage Age” jeb “Izbeigt sprostus laikmetu” oficiāli tika reģistrēta 2018. gada 11. septembrī. Iniciatīvas organizatori aicināja Komisiju ierosināt ES mēroga aizliegumu izmantot sprostus lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanā. Eiropas Savienībā vairāk nekā 300 miljoni lauksaimniecības dzīvnieku lielāko daļu dzīves pavada būros. Dzīvnieku turēšana sprostos ir cietsirdīga un nevajadzīga, jo pastāv arī tādas komerciāli dzīvotspējīgas lauksaimniecības sistēmas, kurās sprostus neizmanto.

Komisija tika aicināta ierosināt regulējumu, kas aizliedz izmantot:

- būrus dējējvistām, trušiem, jaunvistiņām, vaislas broileriem, vaislas dējējputniem, paipalām, pīlēm un zosīm;
- atnešanās sprostus sivēnmātēm;
- individuālos aizgaldus sivēnmātēm (gadījumos, kad tie nav jau aizliegti);
- individuālos aizgaldus teļiem (gadījumos, kad tie nav jau aizliegti).

Iniciatīvu “End the Cage Age” parakstīja gandrīz 1,4 miljoni iedzīvotāju, un minimālā robežvērtība tika sasniegta 18 dalībvalstīs. Tādējādi tā kļuva par sesto pilsoņu iniciatīvu, kurai izdevies sasniegt – un pat pārsniegt – nepieciešamo parakstu skaitu (vienu miljonu).

Pēc iniciatīvas iesniegšanas 2020. gada 2. oktobrī organizatori oficiāli tikās ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieci jautājumos par vērtībām un pārredzamību Veru Jurovu un veselības un pārtikas drošuma komisāri Stellu Kirjakidu un vēlāk prezentēja savu iniciatīvu atklātā uzklaušanās Eiropas Parlamentā (2021. gada 15. aprīlī). Eiropas Parlamenta deputāti 2021. gada 10. jūnija plenārsesijā pauda atbalstu ES pilsoņu iniciatīvas aicinājumam pakāpeniski izbeigt sprostus izmantošanu un pieņēma attiecīgu rezolūciju ar 558 balsīm par, 37 balsīm pret un 85 deputātiem atturoties.

2021. gada 30. jūnijā Komisija pieņēma paziņojumu par šo iniciatīvu. Tajā bija uzskaitītas ierosinātās darbības, proti: līdz 2023. gada beigām nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu, kas paredz pakāpeniski izbeigt un beigu beigās aizliedz turēt sprostos visus iniciatīvā minētos dzīvniekus.

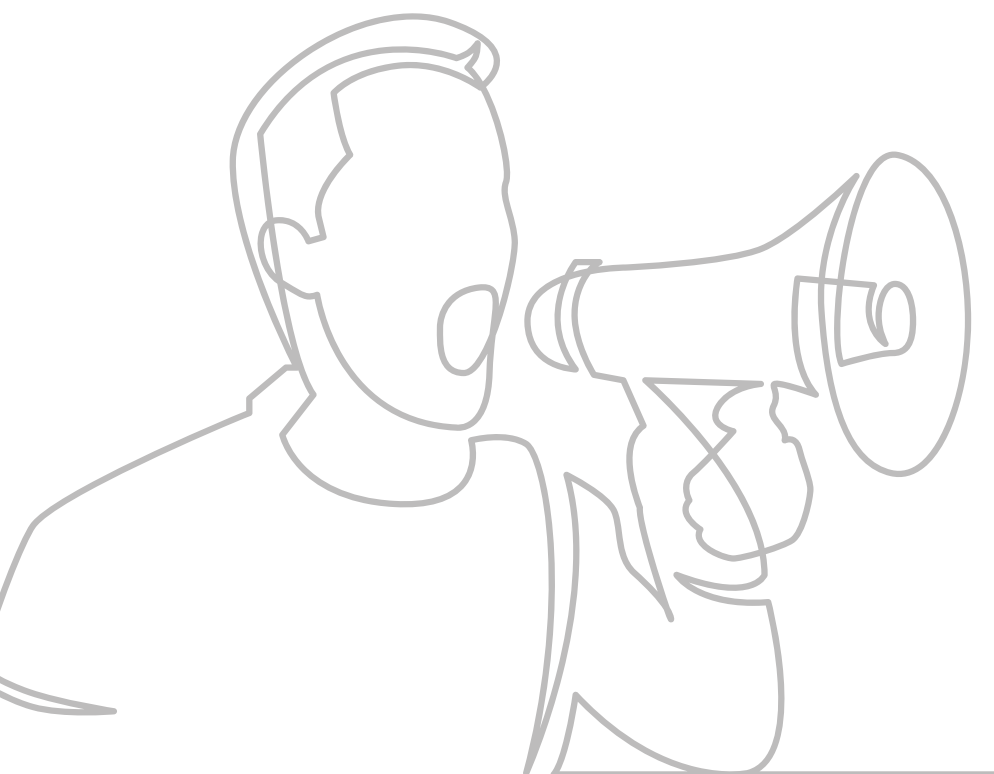

Komisija arī centīsies sagatavot specifiskus atbalsta pasākumus galvenajās saistītajās rīcībpolitiskajās jomās, piemēram, tirdzniecībā un pētniecībā un inovācijā. Atsacīšanās no sprostiem nozīmē, ka būs jāmainās pašreizējām saimniekošanas sistēmām, tāpēc Komisija līdz 2022. gada beigām arī pabeigs ietekmes novērtējumu, kurā būs apskatītas veicamo pasākumu sociālekonomiskās un vidiskās sekas un tas, kā tie nāks par labu dzīvnieku labturībai. Komisija izvērtēs, cik reālistiska ir ierosināto tiesību aktu stāšanās spēkā no 2027. gada.

Veiksmes faktori

- Jārunā par izmaiņu nepieciešamību. Pilsoņi saprot, ka dzīvnieku turēšana sprostos 21. gadsimtā nav pieņemama.
- Jāformulē skaidras prasības. Iniciatīvā galvenā uzmanība tika pievērsta sprostiem, jo tie rada milzīgas ciešanas un negatīvi ietekmē dzīvnieku labturību. "End the Cage Age" izvirzīja vienu prasību attiecībā uz dažādām lauksaimniecības dzīvnieku sugām.
- Jāveido cieša sadarbība ar citiem dalībniekiem, kas atbalsta to pašu mērķi. Šīs iniciatīvas panākumu pamatā ir sadarbība ar vairāk nekā 170 organizācijām visā Eiropā. Pateicoties zināšanu, pieredzes un resursu apmaiņai, iniciatīva kļuva spēcīgāka.

- END THE CAGE AGE -

2

Kampaņa

Sagatavošana

Iniciatīvas “End the Cage Age” organizatoriem ir ievērojama pieredze dzīvnieku labturības veicināšanā, un viņi labi pārzina problēmas, kas saistītas ar lauksaimniecības dzīvnieku intensīvu audzēšanu. Neilgi pēc Eiropas pilsoņu iniciatīvas regulas piemērošanas sākuma viņi reģistrēja iniciatīvu, kurā aicināja izstrādāt ES direktīvu par slaucamo govju labturību. Šī iniciatīva gan neilgi pēc tās reģistrēšanas tika atsaukta, jo laikus nebija piegādāta programmatūra, ko bija plānots izmantot parakstu vākšanai. Tomēr pirmā pieredze ar Eiropas pilsoņu iniciatīvu sniedza komandai ieskatu šajā instrumentā un palīdzēja novērtēt tā potenciālu. Tā kā organizatori zināja, ka dzīvnieku aizstāvības kustība ir plaši izplatīta visā ES un ka arvien vairāk iedzīvotāju vēlas redzēt būtiskus uzlabojumus lauksaimniecības dzīvnieku labturības jomā, viņiem bija skaidrs, ka ir maksimāli jāizmanto pieejamais atbalsts un jāpalielina izredzes panākt vēlāmās reformas. Eiropas pilsoņu iniciatīva šķita piemērots instruments šā mērķa sasniegšanai.

Liela nozīme bija **rūpīgai plānošanai**, un iniciatīvas priekšlikuma izstrāde bija darbietilpīgs process. Sagatavošanās darbi tika uzsākti jau gadu iepriekš, kad tika formulēta kampaņas juridiskā prasība un plānoti kampaņas un komunikācijas līdzekļi. Līdztekus šiem darbiem organizētāji sāka arī apzināt partnerus kampaņas atbalstam un galu galā piesaistīja vairāk nekā 170 organizācijas visā Eiropas Savienībā. Viņi arī sadarbojās ar Eiropas Parlamenta Sadarbības grupu dzīvnieku labturības jautājumos un palīdzēja izveidot deputātu apakšgrupu, kura strādā tieši pie tā, lai izbeigtu dzīvnieku turēšanu sprostos.

Organizatori arī vēlējas nodrošināt iniciatīvas īstenošanai **nepieciešamo finansējumu, realizējamus rezerves plānus un pietiekamu veikspēju.**

Svarīgi bija arī veikt izpēti un apsvērt, ko viņi ar šo kampaņu vēlas pateikt Eiropas iedzīvotājiem un Komisijai par lauksaimniecības nākotni. Šajā procesā organizatori vērsās pie ES iedzīvotājiem, lai apspriestu ar viņiem savas idejas par iniciatīvu. “Idejas formulējām visi kopā. Tās nenāca tikai no mums, mēs saņēmām daudz vērtīgu ieteikumu.” Pēc rūpīgām pārdomām par iniciatīvas vadmotīvu tika izraudzīts sprosts – viens no lauksaimniecības dzīvnieku intensīvās audzēšanas pamatsimboliem. Iniciatīvas vēstījums kopumā sakņojas šā brīža realitātē, taču bija svarīgi panākt, lai tas būtu vērst uz nākotni, piedāvātu konkrētas alternatīvas un ietvertu pozitīvus elementus.

Viens no galvenajiem organizatoru uzdevumiem bija **efektīvas komunikācijas stratēģijas izstrāde**. Bija svarīgi apzināt un izprast dažādās mērķauditorijas: politikas veidotājus, plašāku sabiedrību, plašsaziņas līdzekļus. Kampanjas vēstījuma stils tika pielāgots mērķauditorijai, kuru konkrētajā brīdī centāmies uzrunāt.

Būtiska nozīme iniciatīvas komunikācijas stratēģijā bija **tiešsaistes klātbūtnes veidošanai**. Organizatori izveidoja vietni gan sev, gan vairākiem partneriem. Iniciatīvas reklamēšanas nolūkos arī bija svarīgi sagatavot informatīvus materiālus, ko izplatīt tiešsaistē un sociālajos medijos. Iniciatīvas organizatori atzina, ka apmaksātas reklāmas kampanjas sociālajos medijos bija noderīgas, taču tās nebija izšķirošs faktors kampanjas sekmīgai norisei. Kampanja lielākoties norisinājās tiešsaistē, tomēr tās ietvaros tika izplatītas arī papīra skrejlapas dažādās valodās. Plašāka informācija ir pieejama iniciatīvai “End the Cage Age” veltītajā tīmekļseminārā, kurā tās organizatore Olga Kikou dalās savā pieredzē par kampanjas rīkošanu tiešsaistē.

Izstrādājot kampanjas pārvaldības stratēģiju, organizatori noteica **starpposma mērķrādītājus un skaidrus mērķskaitļus** attiecībā uz savākto parakstu skaitu katrā dalībvalstī. Viņi arī sagatavoja detalizētu grafiku, kurā ieskicēja uzdevumus katram kampanjas mēnesim un periodam pēc parakstu vākšanas.

Lai kampanja izdotos, bija ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, lai visi ar sagatavošanos un plānošanu saistītie darbi būtu pabeigti pirms iniciatīvas reģistrācijas (ņemiet vērā, ka saskaņā ar jaunajiem Eiropas pilsoņu iniciatīvas noteikumiem organizatoriem ir seši mēneši laika starp iniciatīvas reģistrāciju un 12 mēnešus ilgā parakstu vākšanas perioda sākumu. Laikā, kad tika uzsākta iniciatīva “End the Cage Age”, šāds starpperiods nebija paredzēts).

| Īstenošana

Iniciatīvas “End the Cage Age” kampaņas īstenošanas pasākumi bieži noritēja **daudzos līmeņos** vienlaicīgi. Organizatori publiskoja izmeklēšanas materiālus no saimniecībām, kurās tiek izmantoti sprostī, lai vairotu sabiedrības informētību par šo jautājumu un atainotu reālos apstākļus, kādos daudziem dzīvniekiem jādzīvo. Vienlaikus viņi sadarbojās ar lēmumu pieņēmējiem no ES iestādēm, kā arī ar dažādām ieinteresētajām personām, piemēram, zinātniekiem, uzņēmumiem un organizācijām, kas rīko kampaņas vides, veselības un lauksaimniecības jomā. Iniciatīvas komanda kampaņā iesaistīja arī sociālos medijus un sekoja, lai katru mēnesi tiktu savākts apmēram vienāds skaits paziņojumu par atbalstu, vienlaikus gatavojot radošus rezerves plānus gadījumam, ja atbalsts sāktu sarukt.

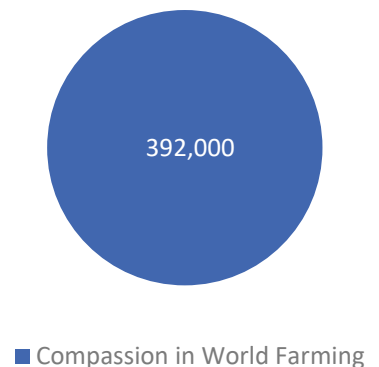
Liela nozīme bija arī **partnerorganizācijām**. Organizatoriem bija svarīgi likt partneriem apzināties viņu lomu kopējā mērķa sasniegšanā, uzsverot, ka šī iniciatīva ir tās ierosinātāju un partneru kopīgs projekts. Partnerorganizāciju tīkla atbalstam tika izstrādāti un izplatīti materiāli, ko tās varēja izmantot pēc saviem ieskatiem un vajadzībām. Lai uzturētu sakarus ar tīklu un nodrošinātu regulāru un nepārtrauktu saziņu ar partneriem, organizatori izmantoja e-pastu, lai sūtītu informatīvus ziņojumus un paziņojumus par jaunumiem, kā arī sazvaniņās ar viņiem virtuāli. Turklāt daudzi partneri organizēja paši savus pasākumus un būtiski izvērsa darbību sociālajos medijos, lai ar to starpniecību uzrunātu savus atbalsta tīklus un izplatītu lokalizētus un tulkotus informatīvos un reklāmas materiālus.

Jau no paša sākuma kampaņas “End the Cage Age” kampaņas rīkotāji bija nolēmuši **vākt parakstus visās ES valstīs**, nevis koncentrēties tikai uz dažām no tām. Viņiem izdevās savākt daudz parakstu valstīs, kurās atradās to pārstāvju biroji, kā arī valstīs, kurās aktīvi darbojās tīkla partneri. Kampaņas sākumposmā liela nozīme bija atklāšanas pasākumiem. Šādi pasākumi tika organizēti valsts līmenī dažādās dalībvalstīs sadarbībā ar vietējiem partneriem un arī Eiropas Parlamentā.

Ņemot vērā instrumenta transnacionālo raksturu, bija svarīgi nodrošināt daudzu valstu līdzdalību. Būtiska loma šajā kampaņā bija brīvprātīgajiem.

Kampaņas gaitā atbalstu iniciatīvai “End the Cage Age” pauda arī vairākas ietekmīgas slavenības (Pamela Anderson, Ricky Gervais), kas izrādījās ļoti noderīgi. Svarīga loma bija arī vietējā mēroga slavenībām, jo tās spēja tieši uzrunāt savu auditoriju. Sabiedrībā pazīstamu cilvēku līdzdalība bija ārkārtīgi vērtīga, jo viņu iesaistei un atbalstam bieži ir pastiprinošs efekts.

Finansējuma avoti (€)

| Parakstu vākšana

Lai gan tradicionālā kampaņa bija nozīmīga un galvenā tās daļa bija cilvēku tieša uzrunāšana, organizatoriem drīz kļuva skaidrs, ka lielākā daļa parakstu tiks savākti tiešsaistē, nevis uz papīra.

Savākto parakstu skaits liecināja, ka kampaņas sākums bija devis ievērojamu stimulu – iniciatīvu parakstīja daudz iedzīvotāju. Pēc dažiem mēnešiem aktivitāte sāka samazināties, un organizatoriem bija jānāk klajā ar radošiem risinājumiem, kā parakstu skaitu atkal palielināt.

Iniciatīva “End the Cage Age” izmantoja tiešsaistes parakstu vākšanas programmu OpenECI, ko iepriekš jau bija izmantojušas vairākas citas iniciatīvas. Organizatori izlēma par labu OpenECI galvenokārt tāpēc, ka tā ir pielāgojama lietotāju vajadzībām un nodrošina iespēju ievākt lietotāju kontaktinformāciju (ja viņi tam piekrīt), lai pēcāk nosūtītu papildu informāciju.

Šeit pieejama iniciatīvas “End the Cage Age” organizatores Olga Kikou sniegtā papildu informācija un noderīgi ieteikumi par parakstu vākšanu.

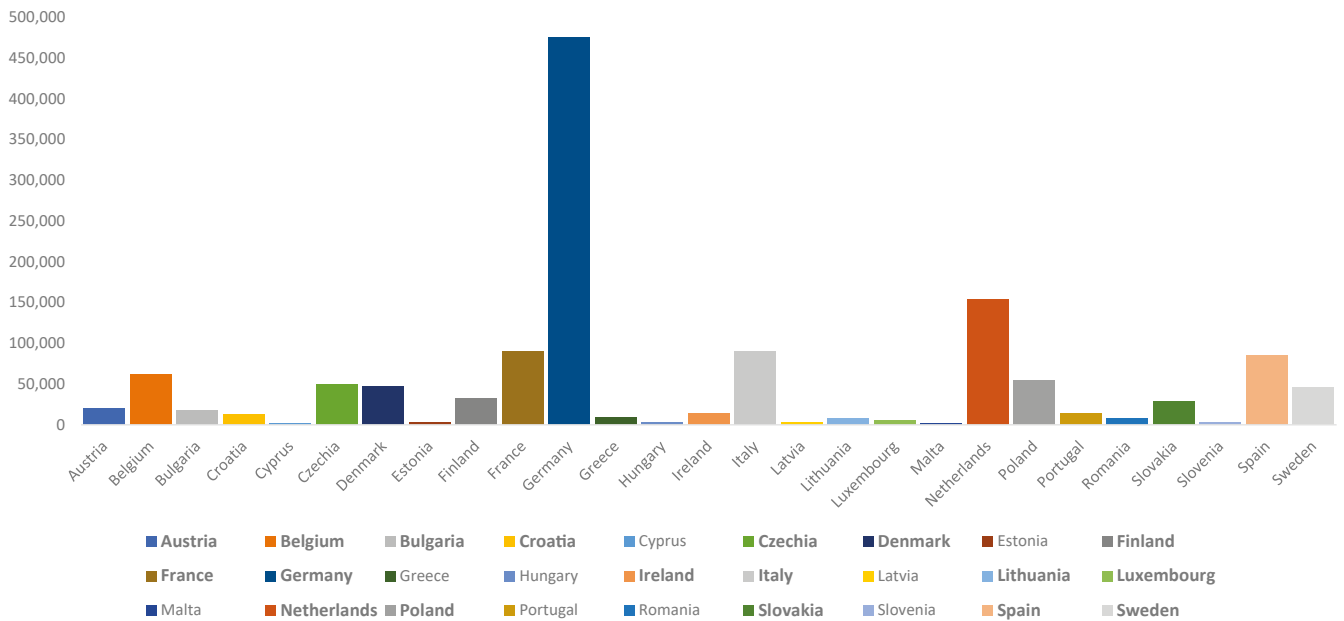
SVARĪGI ZINĀT

No 2023. gada 1. janvāra organizatori varēs izmantot tikai Eiropas Komisijas centralizēto parakstu vākšanas tiešsaistes sistēmu, kurai ir būtiskas priekšrocības, piemēram:

- **minimāla sagatavošanās** (darbgatavs risinājums);
- pieejama **bez maksas**;
- **nav vajadzīga atļauja** (sistēma jau atbilst tehniskajiem un drošības standartiem. Lai šo sistēmu izmantotu, jums ir tikai jāparaksta līgums ar Komisiju);
- **ātri iestatāma** (lai varētu izmantot sistēmu, vienkārši ar sava organizatora konta starpniecību informējiet Komisiju 10 darbdienas pirms parakstu vākšanas sākuma);
- dažās valstīs atbalstītāji iniciatīvas parakstīšanai var izmantot **e-identifikāciju**;
- sistēma ir pilnībā pieejama personām ar **invaliditāti**;
- sistēmu arī var izmantot, lai ievāktu **atbalstītāju e-pasta adreses** (lai turpinātu saziņu par iniciatīvu).

Paziņojmy par atbasty skaits

(treknrastā izceltas valstis, kurās tika sasniegta robežvērtība)

- END THE CAGE AGE -

| Verifikācija un iesniegšana

Iniciatīva gada laikā saņēma 1 397 113 paziņojumus par atbalstu no 28 dalībvalstīm un 2020. gada 2. oktobrī tika iesniegta.

Organizatori uzskata, ka posms pēc parakstu vākšanas bija tikpat nozīmīgs kā pati vākšana. Viņi sazinājās ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm un nodrošināja, ka visi saņemtie paziņojumi tām tiek iesniegti savlaicīgi. Tas izrādījās sarežģīts process, kurš ietvēra drukātu paziņojumu apkopošanu un šķirošanu pa valstīm, sazināšanos ar attiecīgo valstu amatpersonām un pastāvīgu komunikāciju, lai nodrošinātu viņu uzmanību un ātru reaģēšanu. Papildu izaicinājums šajā periodā bija laiktietilpīgie sagatavošanas darbi pirms tikšanās ar Komisiju un atklātās uzklauššanas Eiropas Parlamentā. Visbeidzot, iniciatīvas iesniegšanas periodā bija svarīgi **turpināt kampaņu un uzturēt ES iedzīvotāju interesi** par iniciatīvu.

Plašāka informācija par dažādiem Eiropas pilsoņu iniciatīvas organizēšanas posmiem ir pieejama šajā [tīmekļseminārā](#). Veiksmīgās iniciatīvas "End the Cage Age" organizatore Olga Kikou stāsta par dažādos iniciatīvas posmos piedzīvoto.

3

Kampaņas ietekme

Pārbaude un Komisijas lēmums

2020. gada 30. oktobrī iniciatīvas “End the Cage Age” organizatori tikās ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieci jautājumos par vērtībām un pārredzamību Veru Jurovu un veselības un pārtikas drošuma komisāri Stellu Kirjakidu. (Sk. [paziņojumu presei.](#))

2021. gada 15. aprīlī Eiropas Parlamenta Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja sadarbībā ar Lūgumrakstu komiteju rīkoja atklātu uzklaušāšanu par iniciatīvu. Uzklaušāšanas laikā “End the Cage Age” saņēma plašu atbalstu no EP deputātiem visā politiskajā spektrā, kā arī pozitīvas atsauksmes no komisārēm. (Sk. [paziņojumu presei.](#))

Eiropas Parlamenta deputāti 2021. gada 10. jūnija plenārsesijā vienojās, ka attiecīgais ES regulējums ir nepieciešams un lūdza Komisiju nākt klajā ar tiesību aktu priekšlikumiem, kas paredz pakāpeniski izbeigt sprostus izmantošanu lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanā ES un, iespējams, aizliegt to pavisam jau no 2027. gada – kad būs pagājis atbilstošs pārejas periods un veikts rūpīgs zinātnisks ietekmes novērtējums. [Rezolūcija](#) tika pieņemta, 558 deputātiem balsojot par, 37 – pret un 85 deputātiem atturoties. Parlamenta deputāti arī uzsvēra, ka lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanai sprostos pastāv alternatīvas, kas vairākās dalībvalstīs jau sekmīgi ir ieviestas. Šīs alternatīvās sistēmas būtu vēl jāuzlabo un jāpopularizē dalībvalstu līmenī, savukārt ES regulējums ir vajadzīgs, lai lauksaimniekiem visā Eiropas Savienībā nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus. (Sk. [paziņojumu presei.](#))

Pēc debatēm Eiropas Parlamentā Komisija 2021. gada 30. jūnijā nāca klajā ar oficiālu atbildi paziņojuma veidā. (Sk. [paziņojumu presei.](#)) Atbildē uz iniciatīvu “End the Cage Age” Komisija apņemas līdz 2023. gada beigām nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu, kas paredz pakāpeniski izbeigt un beigu beigās aizliegt turēt sprostos visus iniciatīvā minētos dzīvniekus. Lai atvieglotu līdzsvarotu un ekonomiski dzīvotspējīgu pāreju uz lauksaimniecību, kur neizmanto sprostus, Komisija līdztekus tiesību aktiem arī centīsies sagatavot atbalsta pasākumus galvenajās saistītajās rīcībpolitiskajās jomās, piemēram, tirdzniecībā un pētniecībā un inovācijā. Atsacīšanās no sprostiem nozīmē, ka būs jāmainās pašreizējām saimniekošanas sistēmām, tāpēc Komisija līdz 2022. gada beigām arī pabeigs ietekmes novērtējumu, kurā būs apskatītas veicamo pasākumu

sociālekonomiskās un vidiskās sekas. Komisija apsvērs, cik reālistiski ir strādāt pie tā, lai ierosinātie tiesību akts stātos spēkā no 2027. gada.

| Turpmākie pasākumi

Runājot par iniciatīvas formālo ietekmi, noteikti jāizceļ arī tās iespaids uz Eiropas Parlamenta darbu. Iniciatīvas organizatori aktīvi sadarbojās ar Eiropas Parlamenta Sadarbības grupu dzīvnieku labturības jautājumos un palīdzēja izveidot deputātu apakšgrupu, kas strādā tieši pie tā, lai izbeigtu dzīvnieku turēšanu sprostos

Padomi un ieteikumi citu iniciatīvu organizatoriem

- Ir rūpīgi jāsaprotas un jāreķinās ar to, ka šis process nebūs vienkāršs. Ar labu ideju vien nepietiek.
- Veltiet pienācīgas pūles spēcīga atbalsta tīkla izveidei – iesaistiet kampaņā brīvprātīgos un partnerorganizācijas.
- Liela nozīme ir plānošanai un sadarbībai. Ar problēmām nāksies saskarties visos iniciatīvas organizēšanas posmos.
- Veidojiet kontaktus ar organizatoriem, kuri jau ir uzsākuši Eiropas pilsoņu iniciatīvu, kā arī ar ieinteresētajām personām, kas strādā pie problēmas, kuru vēlaties risināt. Eiropas pilsoņu iniciatīvas panākumu atslēga ir sadarbība! Sagatavojieties jau laikus, mācoties no citu iniciatīvu organizatoru pieredzes.
- Process neapstājas dienā, kad beidzas parakstu vākšanas periods. Gatavošanās pirms tikšanās ar Eiropas Komisiju un dalības atklātajā uzklaušanās Eiropas Parlamentā prasa daudz laika. Ir svarīgi saglabāt kampaņas dzīvotspēju. Gādājiet, lai jūsu iniciatīvas mērķproblēma nepazustu no sabiedrības uzmanības loka.